

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการผลิตและการตลาดแพะเนื้อในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผลิตแพะ จำนวน 127 ราย ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. 2551 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเสนอออกเป็นหมวดหมู่ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร
 - 1.1 สภาพทางสังคม
 - 1.2 สภาพเศรษฐกิจ
2. สภาพการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร
3. การตลาดแพะเนื้อของเกษตรกร
4. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 สภาพทางสังคม

การศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ในการผลิตและการตลาดแพะเนื้อในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับสภาพทางสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ตำแหน่งในชุมชน การรับข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลาการผลิต การฝึกอบรม กลุ่มสมาชิก และจำนวนแรงงาน มีผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคม

n = 127		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	86	67.7
หญิง	41	32.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 30	7	5.5
30 - 39	19	15.0
40 - 49	46	36.2
50 - 59	38	29.9
60 ปีขึ้นไป	17	13.4
ค่าต่ำสุด = 24, ค่าสูงสุด = 81, $\bar{x} = 47.92$, S.D. = 10.46		
3. ศาสนา		
อิสลาม	126	99.2
พุทธ	1	0.8
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียน	6	4.8
ประถมศึกษา	100	78.7
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	16	12.6
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	3	2.4
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง / อนุปริญญา	1	0.8
ปริญญาตรี	1	0.8
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 - 3 คน	26	20.5
4 - 6 คน	63	49.6
7 - 9 คน	30	23.6
10 คนขึ้นไป	8	6.3
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 13, $\bar{x} = 5.22$, S.D. = 2.58		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. สถานภาพการเป็นผู้นำชุมชน*		
6.1 ไม่เป็น	114	89.8
6.2 เป็น	13	10.2
คณะกรรมการหมู่บ้าน	2	1.6
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	2	1.6
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	2	1.6
สมาชิก อบต.	1	0.8
ที่ปรึกษาผู้นำ	6	4.6
7. การรับข้อมูลข่าวสาร*		
วารสาร, หนังสือ	8	6.3
โทรทัศน์	7	5.5
วิทยุ	2	1.6
เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	31	24.4
เพื่อนเกษตรกร	85	66.9
ไม่ได้รับข่าวสาร	15	11.8
8. ประสบการณ์ในการผลิตแพะเนื้อ (ปี)		
1-5 ปี	90	70.9
6-10 ปี	34	26.8
มากกว่า 10 ปี	3	2.3
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 13, $\bar{x}$ = 4.58, S.D. = 2.39		
9. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อ		
2.1 ไม่เคย	109	85.8
2.2 เคย	18	14.2
1 ครั้ง	5	4.0
2 ครั้ง	7	5.5
3 ครั้ง	6	4.7
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 3, $\bar{x}$ = 2.06, S.D. = 0.80		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10. การเป็นสมาชิกกลุ่มผลิตแพะ		
3.1 ไม่เป็น	115	90.5
3.2 เป็น	12	9.5
กลุ่มผลิตแพะเนื้อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม	6	4.7
กลุ่มสาหิตการผลิตแพะเนื้อ	3	2.4
กลุ่มแพะเนื้อด้านครอบครัว	3	2.4

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 -ข้อ

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1.1.1 เพศ พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 67.7) เป็นเพศชาย และมีเพียง (ร้อยละ 32.3) เท่านั้นที่เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 36.3) มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี รองลงมา (ร้อยละ 29.9) มีอายุระหว่าง 50 - 59 ปี และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 5.5) มีอายุต่ำกว่า 30 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 24 ปี สูงสุด 81 ปี และอายุเฉลี่ย 47.92 ปี

1.1.3 ศาสนา พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.9) นับถือศาสนาอิสลาม

1.1.4 ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.7) เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (รองลงมา ร้อยละ 12.6) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 0.8) จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง / อนุปริญญา และระดับปริญญาตรี บางส่วนไม่ได้เรียน (ร้อยละ 4.8)

1.1.5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรประมาณเกือบครึ่ง (ร้อยละ 49.6) มีสมาชิก 4 - 6 คน รองลงมา (ร้อยละ 23.6) มีสมาชิก 7 - 9 คน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 6.3) มีสมาชิกในครอบครัวเกิน 10 คนขึ้นไป

1.1.6 สถานภาพการเป็นผู้นำชุมชน พบว่า เกษตรกรส่วนมาก (ร้อยละ 89.8) ไม่ได้มีสถานภาพการเป็นผู้นำชุมชน และมีเพียง (ร้อยละ 10.2) เท่านั้นที่มีสถานภาพการเป็นผู้นำชุมชน โดยเป็นที่ปรึกษาผู้นำมากที่สุด (ร้อยละ 4.6) รองลงมา (ร้อยละ 1.6) เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 7.7) เป็นสมาชิก อบต.

1.1.7 การรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 66.9) ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตแพะจากเพื่อนเกษตรกร รองลงมา (ร้อยละ 24.4) ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตแพะจากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 1.6) ที่รับรู้ข่าวสารด้านการผลิตแพะจากวิทยุ โดยมีเกษตรกรบางส่วน (ร้อยละ 11.8) ที่ไม่ได้รับข่าวสาร

1.1.8 ประสบการณ์ในการผลิตแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรน้อยกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 70.9) มีประสบการณ์ในการผลิตแพะระหว่าง 1–5 ปี รองลงมา (ร้อยละ 26.8) มีประสบการณ์ในการผลิตแพะระหว่าง 6–10 ปี และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 2.3) มีประสบการณ์การผลิตแพะมากกว่า 10 ปี โดยมีค่าต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 13 ปี และมีค่าเฉลี่ย 4.58 ปี

1.1.9 การฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.5) ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อ และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 14.1) เท่านั้นที่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อ โดยมีค่าต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 3 ครั้ง และมีค่าเฉลี่ย 2.06 ครั้ง

1.1.10 การเป็นสมาชิกกลุ่มผลิตแพะ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.5) ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตแพะ และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 9.5) เท่านั้นที่เป็นสมาชิกกลุ่มผลิตแพะเนื้อ โดยจำแนกเป็นกลุ่มผลิตแพะเนื้อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งฟาร์ม (ร้อยละ 4.7) และที่เหลือเป็นสมาชิกกลุ่มสาธิตการผลิตแพะเนื้อ และกลุ่มแพะเนื้อด้านครอบครัว

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

การศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ประกอบด้วย แรงงานที่ใช้ผลิตพะเนื่อ การถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ถือครอง รายได้จากภาคการเกษตร และรายได้นอกภาคการเกษตร มีผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.2 แรงงานที่ใช้ในการผลิตพะเนื่อ

n = 127		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แรงงานทั้งหมด	127	100
1 – 2 คน	112	88.2
3 – 4 คน	11	8.7
5 – 6 คน	2	1.6
7 – 8 คน	1	0.8
มากกว่า 8 คน	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 9, $\bar{x}$ = 1.60, S.D. = 1.22		
2. แรงงานในครัวเรือน	127	100.0
1 คน	79	62.2
2 คน	34	26.7
3 คน	9	7.1
4 คน	2	1.6
5 คน	3	2.4
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 5, $\bar{x}$ = 1.55, S.D. = 0.87		
3. แรงงานจ้างประจำ	3	2.4
1 คน	1	0.8
5 คน	1	0.8
8 คน	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 8, $\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 3.51		
4. แรงงานจ้างชั่วคราว	1	0.8
5 คน	1	0.8

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1.2.1 แรงงานที่ใช้ในการผลิตแพะเนื้อ

1) แรงงานทั้งหมด พบว่า เกษตรกรส่วนมาก (ร้อยละ 88.2) มีแรงงานทั้งหมด 1–2 คน รองลงมา (ร้อยละ 8.7) มีแรงงานทั้งหมด 3–4 คน มีแรงงานทั้งหมด (ร้อยละ 1.6) จำนวน 5–6 คน มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 0.8) มีแรงงานทั้งหมด 7–8 คน และ มากกว่า 8 คน

2) แรงงานในครัวเรือน พบว่า แรงงานในครัวเรือน พบว่า ครอบครัวเกษตรกรสองในสาม (ร้อยละ 62.2) มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน รองลงมา (ร้อยละ 26.7) มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน มีครัวเรือนเกษตรกรจำนวนน้อยที่มีแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 2 คน โดยมีแรงงานต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน และเฉลี่ยครอบครัวละ 1.55 คน

3) แรงงานจ้างประจำ เกษตรกรจำนวนน้อยมาก (ร้อยละ 2.4) ที่จ้างแรงงานประจำ โดยจ้างรายละ 1, 5 และ 8 คน ตามลำดับ โดยมีแรงงานต่ำสุด 1 คน สูงสุด 8 คน เฉลี่ย 4.67 คน

4) แรงงานชั่วคราว พบว่า เกษตรกรเพียงรายเดียว (ร้อยละ 0.8) ที่จ้างแรงงานชั่วคราว จำนวน 5 คน

ตารางที่ 4.3 การถือครองที่ดิน และการใช้ประโยชน์จากที่ดินถือครองของเกษตรกร

n = 127		
การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การถือครองที่ดินทั้งหมด		
ไม่มี	4	3.1
1–5 ไร่	79	62.2
6–10 ไร่	37	29.1
11–15 ไร่	2	1.6
16 ไร่ ขึ้นไป	5	3.9
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 20, $\bar{x}$ = 5.25, S.D. = 3.99		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 127		
การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้ประโยชน์จากที่ดินถือครองของเกษตรกร		
1. พื้นที่ทำสวนยาง	93	73.2
1-5 ไร่	70	55.1
6-10 ไร่	21	16.5
11-15 ไร่	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 15, $\bar{x} = 4.54$, S.D. = 2.72		
2. พื้นที่ทำสวนไม้ผล	58	45.7
1-3 ไร่	51	40.2
4-6 ไร่	5	3.9
7 ไร่ ขึ้นไป	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 8, $\bar{x} = 2.17$, S.D. = 1.67		
3. พื้นที่ผลิตมะพร้าว	21	16.5
1-2 ไร่	20	15.7
7 ไร่	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 7, $\bar{x} = 1.52$, S.D. = 1.33		
4. พื้นที่ทำสวนแตงโม	4	3.1
1 ไร่	3	2.4
3 ไร่	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 3, $\bar{x} = 1.51$, S.D. = 1.00		
5. พื้นที่ทำไร่อ้อย	1	0.8
1 ไร่	1	0.8
6. พื้นที่บ้าน	11	8.7
1 ไร่	11	8.7
7. พื้นที่ทำนา	2	1.6
1 ไร่	1	0.8
4 ไร่	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 4, $\bar{x} = 2.50$, S.D. = 2.12		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 127		
การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. พื้นที่ทำสวนลองกอง	1	0.8
2 ไร่	1	0.8
9. พื้นที่ทำสวนมังคุด	2	1.6
1 ไร่	2	1.6
10. พื้นที่ทำสวนเงาะ	3	2.4
1 ไร่	1	0.8
2 ไร่	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 2, $\bar{x} = 1.67$, S.D. = 0.58		
11. พื้นที่ทำสวนสละ	3	2.4
1 ไร่	3	2.4

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1.2.2 ที่ดินถือครองทั้งหมด พบว่า มีเกษตรกรบางส่วน (ร้อยละ 3.1) ไม่มีพื้นที่ถือครอง เกือบสองในสาม (ร้อยละ 62.2) มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 1 - 5 ไร่ รองลงมา (ร้อยละ 29.1) มีพื้นที่ถือครองระหว่าง 6 - 10 ไร่ มีส่วนน้อยที่มีที่ดินถือครอง 11 ไร่ขึ้นไป โดยมีพื้นที่ถือครองต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 20 ไร่ และเฉลี่ยคนละ 5.25 ไร่

1.2.3 การใช้ประโยชน์จากที่ดินถือครองของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.2) ใช้พื้นที่ทำสวนยาง รองลงมาเกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 45.7) ใช้พื้นที่ทำสวนไม้ผล เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 16.5) ใช้พื้นที่ผลิตแพะเนื้อ ทำสวนแดงโม ทำไร่อ้อย ใช้เป็นพื้นที่บ้านโดยเฉพาะทำนา ทำสวนลองกอง มังคุด เงาะ และสละ

ตารางที่ 4.4 รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร

n = 127		
รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รายได้รวมจากภาคการเกษตรทั้งหมด (ต่อเดือน)*	119	93.7
ไม่เกิน 10,000 บาท	55	43.3
10,001 – 20,000 บาท	30	23.6
20,001 – 30,000 บาท	18	14.2
30,001 – 40,000 บาท	14	11.0
40,001 – 50,000 บาท	2	1.6
ค่าต่ำสุด = 2,000 ค่าสูงสุด = 50,000, $\bar{x}$ = 16,026, S.D. = 11,78.16		
1.1 การผลิตแพะเนื้อ	100	78.7
ไม่เกิน 10,000 บาท	72	56.7
10,001 – 20,000 บาท	12	9.4
20,001 – 30,000 บาท	9	7.1
มากกว่า 30,000 บาท	7	5.5
ค่าต่ำสุด = 2,000, ค่าสูงสุด = 40,000, $\bar{x}$ = 10,823, S.D. = 9,901.46		
1.2 การผลิตวัว	2	1.6
12,000 บาท	1	0.8
18,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 12,000, ค่าสูงสุด = 18,000, $\bar{x}$ = 15,000, S.D. = 4,242.64		
1.3 การผลิตปลาสัตว์อื่น ๆ	4	3.1
10,000 บาท	2	1.6
14,000 บาท	1	0.8
22,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 10,000, ค่าสูงสุด = 22,000, $\bar{x}$ = 14,000, S.D. = 5,656.85		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.4 การทำสวนยาง	48	37.8
ไม่เกิน 10,000 บาท	7	5.5
10,001 – 20,000 บาท	7	5.5
20,001 – 30,000 บาท	15	11.8
30,001 – 40,000 บาท	10	7.9
มากกว่า 40,000 บาท	9	7.1
ค่าต่ำสุด = 3,000, ค่าสูงสุด = 60,000, $\bar{x}$ = 29,327, S.D. = 14,543.37		
1.5 การทำสวนไม้ผล	27	21.3
ต่ำกว่า 10,000 บาท	15	11.8
10,001 – 20,000 บาท	6	4.7
20,001 – 30,000 บาท	1	0.8
30,001 – 40,000 บาท	5	3.9
ค่าต่ำสุด = 2,000, ค่าสูงสุด = 40,000, $\bar{x}$ = 14,574, S.D. = 11682.25		
1.6 การทำไร่อ้อย	2	1.6
20,000 บาท	1	0.8
50,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 20,000, ค่าสูงสุด = 50,000, $\bar{x}$ = 35,000, S.D. = 21,213.20		
1.7 การปลูกพริก	1	0.8
2,000 บาท	1	0.8
1.8 โรงสีข้าว	1	0.8
3,000 บาท	1	0.8

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. รายได้รวมนอกภาคการเกษตรทั้งหมด (ต่อเดือน)*	116	91.3
ไม่เกิน 20,000 บาท	43	33.9
20,001 – 30,000 บาท	23	18.1
30,001 – 40,000 บาท	25	19.7
40,001 – 50,000 บาท	13	10.2
50,001 – 60,000 บาท	9	7.1
60,001 – 70,000 บาท	1	0.8
70,001 – 80,000 บาท	1	0.8
มากกว่า 80,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 2,000, ค่าสูงสุด = 85,000, $\bar{x}$ = 29,125, S.D. = 18,146.42		
2.1 รับจ้าง	106	83.5
ไม่เกิน 20,000 บาท	36	28.3
20,001 – 40,000 บาท	47	37.0
40,001 – 60,000 บาท	20	15.7
60,001 – 80,000 บาท	2	1.6
มากกว่า 80,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 2,000, ค่าสูงสุด = 85,000, $\bar{x}$ = 29,753, S.D. = 18,160.52		
2.2 ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด	8	6.3
ไม่เกิน 10,000 บาท	3	2.4
10,001 – 20,000 บาท	1	0.8
40,001 – 50,000 บาท	1	0.8
50,001 – 60,000 บาท	2	1.6
มากกว่า 60,000 บาท	1	0.8
ค่าต่ำสุด = 2,000, ค่าสูงสุด = 65,000, $\bar{x}$ = 33,575, S.D. = 273,273.94		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 127		
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.3 ร้านอาหาร	1	0.8
18,000 บาท	1	0.8
2.4 ผู้ใหญ่บ้าน	1	0.8
48,000 บาท	1	0.8
2.5 ข้าราชการบำนาญ	2	1.6
15,600 บาท	1	0.8
15,800 บาท	1	0.8
2.6 รับราชการ	1	0.8
12,000 บาท	1	0.8

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 -ข้อ

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1.4.1 รายได้รวมของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด (ต่อเดือน) พบว่า เกษตรกรน้อยกว่าหนึ่งในสองเล็กน้อย (ร้อยละ 43.3) มีรายได้รวมภาคการเกษตร ไม่เกิน 10,000 บาท รองลงมา(ร้อยละ 23.6) มีรายได้รวมภาคการเกษตร ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท และมีรายได้ช่วงต่างดังนี้ 20,001 – 30,000 บาท 30,001 – 40,000 บาท และ 40,001 – 50,000 บาท ตามลำดับ

1.4.2 รายได้จากภาคเกษตร (ต่อเดือน) ผลปรากฏว่า

1) การผลิตแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย มีรายได้จากการผลิตแพะเนื้อ (ร้อยละ 78.7) โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 40,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 10,823 บาท

2) การผลิตวัว พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมีรายได้จากการผลิตวัว (ร้อยละ 1.6) โดยมีรายได้ต่ำสุด 12,000 บาท สูงสุด 18,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 15,000 บาท

3) การผลิตปศุสัตว์อื่น ๆ พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมีรายได้จากการทำปศุสัตว์ (ร้อยละ 3.1) โดยมีรายได้ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 22,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 14,000 บาท

4) การทำสวนยาง พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อยมีรายได้จากการทำสวนยาง (ร้อยละ 37.8) โดยมีรายได้ต่ำสุด 3,000 บาท สูงสุด 60,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 29,327 บาท

5) การทำสวนไม้ผล พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในห้าเล็กน้อยมีรายได้จากการทำสวนไม้ผล (ร้อยละ 21.3) โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 40,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 14,574 บาท

6) การทำไร่ย่อย พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมีรายได้จากการทำไร่ย่อย (ร้อยละ 1.6) โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 50,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 35,000 บาท

7) การปลูกพริก และรายได้จากโรงสีข้าว พบว่า เกษตรกรมีรายได้เล็กน้อยมาจากการปลูกพริกและโรงสีข้าว (ร้อยละ 0.8) เท่ากัน โดยเกษตรกรมีรายได้ 2,000 บาท และ 3,000 บาท ตามลำดับ

1.4.3 รายได้รวมนอกภาคการเกษตรทั้งหมด (ต่อเดือน) พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสามมีรายได้ (ร้อยละ 33.9) มีรายได้รวมนอกภาคการเกษตร ไม่เกิน 20,000 บาท เกษตรกรน้อยกว่าหนึ่งในห้าเล็กน้อย (ร้อยละ 19.1) มีรายได้รวมนอกภาคการเกษตร ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท รองลงมา (ร้อยละ 18.1) มีรายได้รวมนอกภาคการเกษตร ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท และมีรายได้ช่วงต่างๆ ดังนี้ 40,001 – 50,000 บาท 50,001 – 60,000 บาท 60,001 – 70,000 บาท 70,001 – 80,000 บาท และมากกว่า 80,000 บาท ตามลำดับ

1) การรับจ้าง พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีรายได้จากการรับจ้าง (ร้อยละ 83.5) โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 85,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 29,753 บาท

2) ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด พบว่า เกษตรกรบางส่วนมีรายได้จากการขายสินค้าเบ็ดเตล็ด (ร้อยละ 6.3) โดยมีรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 65,000 บาท และเฉลี่ยคนละ 33,575 บาท

3) การทำร้านอาหาร เป็นผู้ใหญ่บ้าน และรับราชการ พบว่า มีรายได้เล็กน้อยมาจากการทำร้านอาหาร เป็นผู้ใหญ่บ้าน และรับราชการ (ร้อยละ 0.8) ส่วนการเป็นข้าราชการบำนาญ พบว่า มีรายได้ (ร้อยละ 1.6)

2. สภาพการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร

สภาพการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกรในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย (1) วัตถุประสงค์หลัก และแหล่งเงินทุนที่ใช้ผลิตแพะ (2) พันธุ์ จำนวน และวิธีการผลิตแพะ (3) ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตแพะ (4) แหล่งน้ำและวิธีการให้น้ำแพะ (5) แหล่งอาหารแพะเนื้อ (6) การทำความสะอาดคอก และการคัดแยกแพะใหม่ (7) การดูแลป้องกันโรคแพะ (8) การขยายพันธุ์แพะ (9) การดูแลแพะท้องและลูกแพะเมื่อคลอด ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์หลัก และแหล่งเงินทุนที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ

ตารางที่ 4.5 วัตถุประสงค์หลัก และแหล่งเงินทุนที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์หลักในการผลิตแพะเนื้อ*		
เพื่อใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา	86	67.7
เพื่อเป็นรายได้	41	32.3
2. แหล่งเงินทุนที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ		
2.1 เงินทุนของตนเองหรือครอบครัว	118	92.9
2.2 กู้ยืม	9	7.1
นายทุนเอกชน	1	0.8
กองทุนหมู่บ้าน	7	5.5
เพื่อนบ้าน	1	0.8

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 67.7) ผลิตแพะเนื้อโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา และที่เหลือ (ร้อยละ 32.3) ผลิตแพะเนื้อโดยวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นรายได้ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.9) ใช้เงินทุนของตนเองหรือของครอบครัว มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 7.1) ที่ทำการกู้ยืม โดยกู้จากกองทุนหมู่บ้าน นายทุนเอกชน และเพื่อนบ้าน

2.2 พันธุ์เนื้อ จำนวน และระบบการผลิตแพะ

ตารางที่ 4.6 พันธุ์ จำนวน และระบบการผลิตแพะ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. พันธุ์แพะเนื้อ*		
1.1 แพะพื้นเมือง	121	95.3
1.2 แพะพันธุ์บัวร์	3	2.4
1.3 แพะพันธุ์ลูกผสมเองโกโลนเบียน	6	4.7
2. จำนวนแพะเนื้อ (ตัว/ครัวเรือน)		
จำนวนแพะที่ผลิตทั้งหมด	127	100.0
ไม่เกิน 5 ตัว	59	46.5
6 – 10 ตัว	35	27.6
11 – 15 ตัว	22	17.3
16 – 20 ตัว	8	6.3
21 – 25 ตัว	3	2.4
ค่าต่ำสุด = 2 ค่าสูงสุด = 25, $\bar{x}$ = 1.92, S.D. = 5.24		
2.2 พ่อพันธุ์ (1 ปีขึ้นไป)	50	39.4
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 7, $\bar{x}$ = 1.82, S.D. = 1.17		
2.2 แม่พันธุ์ (1 ปีขึ้นไป)	31	24.4
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 18, $\bar{x}$ = 3.17, S.D. = 2.60		
2.3 แพะรุ่นเพศผู้ (7 – 12 เดือน)	36	28.3
ค่าต่ำสุด = 8, ค่าสูงสุด = 8, $\bar{x}$ = 1.80, S.D. = 1.31		
2.4 แพะรุ่นเพศเมีย (7 – 12 เดือน)	40	31.5
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 10, $\bar{x}$ = 1.92, S.D. = 1.52		
2.5 ลูกแพะเพศผู้ (1 – 6 เดือน)	35	27.6
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 5, $\bar{x}$ = 1.62, S.D. = 0.86		
2.6 ลูกแพะเพศเมีย (1 – 6 เดือน)	23	18.1
ค่าต่ำสุด = 1, ค่าสูงสุด = 6, $\bar{x}$ = 1.75, S.D. = 1.00		

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ระบบการผลิตแพะ*		
3.1 แบบผูกล่าม	15	11.8
3.2 แบบปล่อย	12	9.4
3.3 แบบขังคอก	98	77.2
3.4 แบบกึ่งขังกึ่งปล่อย	4	3.1

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.2.1 พันธุ์แพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.3) ผลิตแพะพื้นเมือง รองลงมา (ร้อยละ 4.7) ผลิตแพะลูกผสมแองโกลนูเบียน และที่เหลือ (ร้อยละ 2.4) ผลิตแพะพันธุ์บัวร์

2.2.2 จำนวนแพะที่ผลิตทั้งหมด จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรน้อยกว่าหนึ่งในสองเล็กน้อย (ร้อยละ 46.5) ผลิตแพะไม่เกิน 5 ตัว รองลงมา (ร้อยละ 27.6) ผลิตแพะระหว่าง 5 – 10 ตัว มีส่วนน้อย (ร้อยละ 17.3) ผลิตแพะระหว่าง 11 – 15 ตัว และมีเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 6.3 และ 2.4) ผลิตแพะระหว่าง 16 – 20 ตัว และ 21 – 25 ตัว ตามลำดับ

1) **แพะเนื้อพ่อพันธุ์** พบว่า เกษตรกรมีมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 39.4) ผลิตแพะพ่อพันธุ์อายุ 1 ปี ขึ้นไป โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 7 ตัว เฉลี่ยคนละ 1.82 ตัว

2) **แพะเนื้อแม่พันธุ์** พบว่า เกษตรกรหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 24.4) ผลิตแม่พันธุ์ 1 ปีขึ้นไป โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 18 ตัว เฉลี่ยคนละ 3.17 ตัว

3) **แพะเนื้อรุ่นเพศผู้** พบว่า เกษตรกรมีมากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 28.3) ผลิตแพะรุ่นเพศผู้ อายุ 7 – 12 เดือน โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 8 ตัว เฉลี่ยคนละ 1.80 ตัว

4) **แพะเนื้อรุ่นเพศเมีย** พบว่า เกษตรกรมีหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.5) ผลิตแพะเนื้อรุ่นเพศเมีย อายุ 7 – 12 เดือน โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 10 ตัว เฉลี่ยคนละ 1.92 ตัว

5) **ลูกแพะเนื้อเพศผู้** พบว่า เกษตรกรมีมากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 27.6) ผลิตลูกแพะเนื้อเพศผู้ อายุ 1 – 6 เดือน โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 5 ตัว เฉลี่ยคนละ 1.62 ตัว

6) ลูกแพะเนื้อเทศเมีย พบว่า เกษตรกรมีน้อยกว่าหนึ่งในห้าเล็กน้อย (ร้อยละ 18.1) ผลิตลูกแพะเนื้อเทศเมีย อายุ 1–6 เดือน โดยผลิตต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 6 ตัว เฉลี่ยคนละ 1.75 ตัว

2.2.3 ระบบการผลิตแพะ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 77.2) ผลิตแพะเนื้อแบบขังคอก เพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแล รongลงมา (ร้อยละ 11.8) ผลิตแบบผูกล่าม และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 9.4 และ 3.1) ที่ผลิตแบบปล่อย และแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 รายได้จากการผลิตแพะ*

n = 127					
รายได้ (บาท/ปี)	แบบผูกล่าม จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบปล่อย จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบขังคอก จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบกึ่งขัง กึ่งปล่อย จำนวน (คน) ร้อยละ	รวมทุกระบบ จำนวน (คน) ร้อยละ
ไม่มีรายได้	5 (3.9)	5 (3.9)	15 (12.7)	1 (0.8)	26 (20.5)
ไม่เกิน 10,000	8 (6.3)	5 (3.9)	58 (45.7)	2 (1.6)	73 (57.5)
10,001 – 20,000	-	1 (0.8)	10 (7.9)	-	11 (8.7)
20,001 – 30,000	1 (0.8)	-	8 (6.3)	1 (0.8)	10 (7.9)
มากกว่า 30,000	-	1 (0.8)	6 (4.7)	-	7 (5.5)
รวมทั้งหมด	14 (11.0)	12 (9.4)	97 (77.3)	4 (3.2)	127 (100.0)
ต่ำสุด	3,000	2,000	2,000	6,000	13,000
สูงสุด	23,000	40,000	40,000	25,000	128,000
$\bar{x}$	7,611.11	10,714.29	11,278.05	12,333.33	71,540.23
SD.	6,333.33	13,558.07	10,015.35	10,969.65	40,876.40

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตแพะในระบบต่างๆ ดังนี้

- แบบผูกล่าม เกษตรกรจำนวนไม่มากที่ผลิตแพะแบบผูกล่าม โดยเกษตรกรที่ผลิตแพะในระบบนี้ มีรายได้จากการผลิตแพะ เฉลี่ย 7,611.11 บาท/ปี ต่ำสุด 3,000 สูงสุด 23,000

- แบบปล่อย เกษตรกรจำนวนไม่มากที่ผลิตแพะแบบปล่อย โดยเกษตรกรที่ผลิตแพะในระบบนี้ มีรายได้จากการผลิตแพะ เฉลี่ย 10,714.29 บาท/ปี ต่ำสุด 2,000 สูงสุด 40,000

- แบบขังคอก เกษตรกรจำนวนมากกว่าสามในสี่เล็กน้อยที่ผลิตแพะแบบขังคอก โดยเกษตรกรที่ผลิตแพะในระบบนี้ มีรายได้จากการผลิตแพะ เฉลี่ย 11,278.05 บาท/ปี ต่ำสุด 2,000 สูงสุด 40,000

- แบบกึ่งขังกึ่งปล่อย เกษตรกรจำนวนไม่มากที่ผลิตแพะแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย โดยเกษตรกรที่ผลิตแพะในระบบนี้ มีรายได้จากการผลิตแพะ เฉลี่ย 12,333.33 บาท/ปี ต่ำสุด 6,000 สูงสุด 25,000

2.3 ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ

ตารางที่ 4.8 ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รูปแบบโรงเรือน		
1.1 แบบถาวร	28	22.0
1.2 แบบกึ่งถาวรที่สร้างจากวัสดุพื้นบ้าน	80	63.0
1.3 ไม่มีโรงเรือน	19	15.0
2. วัสดุที่ใช้มุงหลังคาโรงเรือน		
2.1 จาก	66	52.0
2.2 สังกะสี	35	27.6
2.3 กระเบื้อง	15	11.8
2.4 ใต้อุ่นบ้าน	8	6.3
2.5 ไม่มีหลังคา	2	1.6
2.6 เต็นท์	1	0.8

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ลักษณะพื้นโรงเรือน		
3.1 ไม้ระแนงยกพื้นสูง	41	32.3
3.2 พื้นปูน/ซีเมนต์	8	6.3
3.3 พื้นไม้ 1 x 2 ยกพื้นสูง	5	3.9
3.4 พื้นไม้ 1 x 6 ยกพื้นสูง	1	0.8
3.5 พื้นดิน	72	56.7
4. การแยกคอกสัตว์ป่วย		
4.1 มีการแยกคอกสัตว์ป่วย	14	11.0
4.1 มีการแยกคอกสัตว์ป่วย	14	11.0
4.2 ไม่มีการแยกคอกสัตว์ป่วย	113	89.0
5. วัสดุทำรั้วกันคอกแพะ		
5.1 ไม่มีรั้วกันคอกแพะ	103	81.1
5.2 มีรั้วกันคอกแพะ	24	18.9
ไม้ล้อมรอบ	23	18.1
เหล็ก	1	0.8

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.3.1 รูปแบบโรงเรือนผลิตแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในสาม เล็กน้อย (ร้อยละ 78.0) ใช้โรงเรือนผลิตแพะเนื้อแบบกึ่งถาวรที่สร้างจากวัสดุพื้นบ้าน มีเกษตรกร มากกว่าหนึ่งในห้าเล็กน้อย (ร้อยละ 22.0) ใช้โรงเรือนแบบถาวร ที่เหลือไม่มีโรงเรือน (ร้อยละ 15.0)

2.3.2 วัสดุที่ใช้มุงหลังคาโรงเรือน พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 52.0) ใช้จากเป็นวัสดุมุงหลังคาโรงเรือน รองลงมา (ร้อยละ 27.6) ใช้สังกะสีเป็นวัสดุมุงหลังคา โรงเรือน มีบางส่วน (ร้อยละ 11.8) ใช้กระเบื้องเป็นวัสดุมุงหลังคาโรงเรือน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 0.8) ใช้ดินทึบ โดยที่ไม่มีวัสดุมุงหลังคาโรงเรือน (ร้อยละ 1.6)

2.3.3 ลักษณะพื้นโรงเรือน พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 56.7) ผลิตแพะเนื้อมบนพื้นดิน เกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.3) ใช้ไม้ระแนงยกสูงเป็นพื้นโรงเรือน เกษตรกรจำนวนน้อย ใช้พื้นปูน/ซีเมนต์ ใช้พื้นไม้ 1 x 2 ยกพื้นสูง หรือใช้พื้นไม้ 1 x 6 ยกพื้นสูง

2.3.4 การแยกคอกสัตว์ป่วย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.0) ไม่มีการแยกคอกสัตว์ป่วย และมีเพียง (ร้อยละ 11.0) ที่มีการแยกคอกสัตว์ป่วย

2.3.5 วัสดุทำรั้วกั้นคอกแพะ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) ไม่มีรั้วกั้นคอกแพะ และมีเพียง (ร้อยละ 18.9) มีรั้วกั้นคอกแพะ โดยเกือบทั้งหมดใช้ไม้ล้อมรอบ และมีบางส่วนใช้เหล็กเป็นรั้วกั้นคอกแพะ

ตารางที่ 4.9 รูปแบบโรงเรือน

n = 127

รายการ	แบบผูกล่าม จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบปล่อย จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบขังคอก จำนวน (คน) ร้อยละ	แบบกึ่งขัง กึ่งปล่อย จำนวน (คน) ร้อยละ	รวมทุกระบบ จำนวน (คน) ร้อยละ
แบบถาวร	-	-	10 (7.9)	18 (14.2)	28 (22.0)
แบบกึ่งถาวรที่ สร้างจากวัสดุ พื้นบ้าน	15 (11.8)	20 (15.7)	-	45 (35.4)	80 (62.9)
ไม่มีโรงเรือน	-	19 (15.0)	-	-	19 (15.0)

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษา

พบว่า เกษตรกรใช้โรงเรือนแบบถาวร ผลิตแพะแบบขังคอก (ร้อยละ 7.9) และผลิตแพะแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย (ร้อยละ 14.2) เกษตรกรใช้โรงเรือนแบบกึ่งถาวรที่สร้างจากวัสดุพื้นบ้าน ผลิตแพะแบบผูกล่าม (ร้อยละ 11.8) เกษตรกรใช้โรงเรือนแบบกึ่งถาวรที่สร้างจากวัสดุพื้นบ้าน ผลิตแพะแบบปล่อย (ร้อยละ 15.7) และผลิตแพะแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย (ร้อยละ 35.4)

เกษตรกรไม่มีโรงเรือน ผลิตแพะแบบปล่อย (ร้อยละ 15.0) เกษตรกรใช้โรงเรือนแบบถาวร ผลิตแพะรวมทุกระบบ (ร้อยละ 22) เกษตรกรใช้โรงเรือนกึ่งแบบถาวรที่สร้างจากวัสดุพื้นบ้าน ผลิตแพะแบบกึ่งขังกึ่งปล่อยรวมทุกระบบ (ร้อยละ 63.0) เกษตรกรไม่มีโรงเรือน ผลิตแพะแบบปล่อยรวมทุกระบบ (ร้อยละ 15.0)

2.4 แหล่งน้ำ และวิธีการให้น้ำแพะเนื้อ

ตารางที่ 4.10 แหล่งน้ำ และวิธีการให้น้ำแพะเนื้อ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ*		
ประปา	2	1.6
บ่อบาดาล	53	41.7
ชลประทาน	5	3.9
บ่อน้ำ	60	47.2
ลำคลอง	7	5.5
หนองน้ำ	4	3.1
บึง	3	2.4
บ่อเลี้ยงปลา	1	0.8
2. วิธีการให้น้ำแพะ*		
มีภาชนะใส่น้ำแยกจากรางอาหารวางให้กินตลอดวัน	109	85.8
ให้แพะหาแหล่งน้ำกินเองตามคลอง หนอง บึง	21	16.5

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.4.1 แหล่งน้ำที่ใช้ผลิตแพะ พบว่า เกษตรกรเกือบครึ่ง (ร้อยละ 47.2) ใช้น้ำจากบ่อน้ำ รองลงมา (ร้อยละ 41.7) ใช้น้ำในบ่อบาดาล และมีส่วนน้อยที่ใช้น้ำจากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ น้ำลำคลอง ชลประทาน หนองน้ำ บึง ประปา และบ่อเลี้ยงปลา

2.4.2 วิธีการให้น้ำแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.8) มีภาชนะใส่น้ำแยกจากรางอาหารวางให้กินตลอดวัน และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 16.5) ที่ให้แพะหา

แหล่งน้ำกินเองตามคลอง หนอง บึง โดยบางส่วนมีภาชนะใส่น้ำแยกจากรางอาหารวางให้กินตลอดวันด้วย

2.5 แหล่งอาหารแพะเนื้อ

แหล่งอาหารแพะเนื้อ ประกอบด้วย อาหารหยابที่ใช้ผลิตแพะ แหล่งอาหารแพะในฤดูฝนและฤดูแล้ง แหล่งอาหารที่ใช้ผลิตแพะ แปลงพืชอาหารสัตว์ การเก็บสำรองอาหารแพะในฤดูแล้ง และการใช้อาหารข้นและแร่ธาตุเสริม

ตารางที่ 4.11 แหล่งอาหารแพะเนื้อ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาหารหยابที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ*		
1.1 หญ้าสด	121	95.3
1.2 เปลือกสับปะรดหมัก	4	3.1
1.3 กระถินสด	4	3.1
1.4 ใบไม้	17	13.4
1.5 อาหารเม็ด	2	1.6
1.6 อาหารแพะ	1	0.8
1.7 เปลือกเงาะ	1	0.8
1.8 ใบมันสำปะหลัง	1	0.8
2. แหล่งอาหารหยابแพะในฤดูฝนและฤดูแล้ง		
2.1 ฤดูฝน		
บริเวณที่สาธารณะ	98	77.2
บริเวณพื้นที่ของตนเอง	26	20.5
สวน	2	1.6
บริเวณศูนย์พืชอาหารสัตว์	1	0.8
2.2 ฤดูแล้ง		
บริเวณที่สาธารณะ	103	81.1
บริเวณพื้นที่ของตนเอง	21	16.5
สวน	2	1.6
ป่า	1	0.8

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. แหล่งอาหารหยาบที่ใช้ผลิตแพะ*		
3.1 ซื้อพืชอาหารสัตว์	13	10.2
3.2 ปลุกพืชอาหารสัตว์ในที่ดินของตนเอง	6	4.7
3.3 ใช้อาหารสัตว์จากที่ดินของตนเอง	29	22.8
3.4 ใช้อาหารสัตว์จากที่สาธารณะ	104	81.9
4. แปลงพืชอาหารสัตว์		
4.1 ไม่มี	112	88.2
4.2 มี	15	11.8
4.2.1 จำนวน		
0.5 ไร่	1	0.8
1.0 ไร่	10	7.9
2.0 ไร่	4	3.1
4.2.2 หญ้าที่ปลูก		
หญ้ารูซี่	6	4.7
หญ้ากินนี้มีสีม่วง	2	1.6
หญ้าเนเปียร์	3	2.4
หญ้าโลแนลเลื้อย	4	3.1
5. การเก็บสำรองอาหารหยาบในฤดูแล้ง		
5.1 ไม่มีการเก็บสำรอง	115	90.6
5.2 มีการเก็บสำรองแต่ไม่พอ	6	4.7
5.3 เก็บสำรองอย่างเพียงพอทุกปี	6	4.7

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. การใช้อาหารชั้นและแร่ธาตุเสริม		
6.1 การใช้อาหารชั้น		
ไม่เคยใช้	100	78.7
ใช้เสริมเป็นบางครั้ง	17	13.4
เสริมเป็นประจำ	10	7.9
6.2 การใช้แร่ธาตุเสริม		
ไม่เคยใช้	94	74.0
ใช้เสริมเป็นบางครั้ง	25	19.7
เสริมเป็นประจำ	8	6.3

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.5.1 อาหารหยาบที่ใช้ผลิตแพะเนื้อ พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.3) ใช้หญ้าสดผลิตแพะเนื้อ รองลงมา (ร้อยละ 13.4) ใช้ใบไม้ผลิต และมีเพียงส่วนน้อย เกษตรกรใช้อาหารหยาบอื่นๆ ได้แก่ เปลือกสับประดหมัก กระดินสด อาหารเม็ด อาหารแพะ เปลือกเงาะ และใบมันสำปะหลัง ตามลำดับ

2.5.2 แหล่งอาหารหยาบแพะในฤดูฝนและฤดูแล้ง พบว่า

1) แหล่งอาหารแพะในฤดูฝน พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 77.2) ใช้บริเวณที่สาธารณะเป็นแหล่งอาหารหยาบในฤดูฝน รองลงมา (ร้อยละ 20.5) ใช้บริเวณพื้นที่ของตนเองเป็นแหล่งอาหารหยาบในฤดูฝน และมีส่วนน้อยใช้พื้นที่อื่นๆ ได้แก่ สวน บริเวณศูนย์พืชอาหารสัตว์

2) แหล่งอาหารแพะในฤดูแล้ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) ใช้บริเวณที่สาธารณะเป็นแหล่งอาหารหยาบในฤดูแล้ง รองลงมา (ร้อยละ 16.5) ใช้บริเวณพื้นที่ของตนเองเป็นแหล่งอาหารหยาบในฤดูแล้ง และมีส่วนน้อยใช้พื้นที่อื่นๆ ได้แก่ สวน ป่า

2.5.3 แหล่งอาหารหยาบที่ใช้ผลิตแพะ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.9) ใช้ที่บริเวณสาธารณะเป็นแหล่งอาหารหยาบ รองลงมา (ร้อยละ 22.8) ใช้อาหารหยาบจากที่ดินของตนเอง และมีส่วนน้อยที่ซื้อพืชอาหารสัตว์หรือปลูกพืชอาหารสัตว์ในที่ดินของตนเอง

2.5.4 แปลงพืชอาหารสัตว์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.2) ไม่มีแปลงพืชอาหารสัตว์ และมีเพียง (ร้อยละ 11.8) มีแปลงพืชอาหารสัตว์ของตนเอง โดยมีพื้นที่มากที่สุด (ร้อยละ 7.9) จำนวน 1 ไร่ รองลงมามีพื้นที่ (ร้อยละ 3.1) จำนวน 2 ไร่ และมี (ร้อยละ 0.8) จำนวน 0.5 ไร่ โดยปลูกหญ้าพันธุ์ต่างๆ ได้แก่ หญ้ารุชี่ หญ้าโลแนลเลื่อย หญ้าเนเปียร์ และหญ้างินนิมีสีม่วง ตามลำดับ

2.5.5 การเก็บสำรองอาหารหยาบในฤดูแล้ง พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.6) ไม่มีการเก็บสำรองอาหารหยาบในฤดูแล้ง มีเกษตรกรเพียงบางส่วน (ร้อยละ 4.7) ประกอบด้วย มีการเก็บสำรองแต่ไม่พอ และเก็บสำรองอย่างเพียงพอทุกปี

2.5.6 การใช้อาหารข้นและแร่ธาตุเสริม

1) การใช้อาหารข้น พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.7) ไม่เคยใช้อาหารข้นผลิตแพะ รองลงมา (ร้อยละ 13.4) ใช้เสริมเป็นบางครั้ง และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 7.9) ใช้เสริมเป็นประจำ

2) การใช้แร่ธาตุเสริม พบว่า เกษตรกรประมาณสามในสี่ (ร้อยละ 74.0) ไม่เคยใช้แร่ธาตุเสริมผลิตแพะเนื้อ รองลงมา (ร้อยละ 19.7) ใช้แร่ธาตุเสริมเป็นบางครั้ง และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 6.3) ใช้แร่ธาตุเสริมเป็นประจำ

2.6 การทำความสะอาดคอก และการคัดแยกแพะใหม่

ตารางที่ 4.12 การทำความสะอาดคอก และการคัดแยกแพะใหม่

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การทำความสะอาดคอกแพะ		
1.1 วันละครั้ง	27	21.3
1.2 วันละ 2 ครั้ง	82	64.6
1.3 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	2	1.6
1.4 สัปดาห์ 2-3 ครั้ง	3	2.4
1.5 เดือนละครั้ง	1	0.8
1.6 ไม่แน่นอน	4	3.1
1.7 ไม่เคยทำความสะอาด	8	6.3

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. การคัดแยกแพะใหม่		
2.1 เลี้ยงแยกไว้ต่างหาก	29	22.8
2.2 ปล่อยเข้าฝูงเลย	98	77.2
3. การปฏิบัติเมื่อแพะป่วย*		
3.1 ซื้อยามารักษาเอง	78	61.4
3.2 แจ้งสัตวแพทย์มาทำการรักษา	34	26.8
3.3 ให้เพื่อนเกษตรกรช่วยรักษา	35	27.6
3.4 ไม่เคยป่วย	1	0.8

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.6.1 การทำความสะอาดคอกแพะ พบว่า เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 64.6) ทำความสะอาดคอกแพะวันละ 2 ครั้ง รองลงมา (ร้อยละ 21.3) ทำความสะอาดคอกแพะวันละครั้ง มีเพียงส่วนน้อยทำความสะอาดคอกแพะในระยะเวลาต่างๆ ดังนี้ ไม่เคยทำความสะอาด ไม่แน่นอน สัปดาห์ 2-3 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และเดือนละครั้ง

2.6.2 การคัดแยกแพะใหม่ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 77.2) ปล่อยแพะที่นำมาใหม่รวมเข้ากับแพะฝูงเดิมทันที และมีน้อยกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 22.8) ที่เลี้ยงแยกไว้ต่างหาก

2.6.3 การปฏิบัติเมื่อแพะป่วย พบว่า เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.4) ซื้อยามารักษาเองเมื่อแพะป่วย มากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 27.6 และ 26.8) ให้เพื่อนเกษตรกรช่วยรักษา และแจ้งสัตวแพทย์มาทำการรักษาตามลำดับ มีเกษตรกร (ร้อยละ 0.8) ที่ตอบว่าแพะไม่เคยป่วย

2.7 การดูแลป้องกันโรคแพะ

การดูแลป้องกันโรคแพะ ประกอบด้วย การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปาก และเท้าเปื่อย การกำจัดพยาธิภายนอก การกำจัดพยาธิภายใน และสาเหตุการป่วยของแพะในปี 2550

ตารางที่ 4.13 การดูแลป้องกันโรคแพะ

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย		
1.1 ไม่เคยฉีดเลย	106	83.5
1.2 ฉีดเป็นบางครั้ง	18	14.2
ครบทุกตัวตามโปรแกรม	7	5.5
ครบทุกตัวบางครั้ง	7	5.5
ไม่เคยครบ	4	3.2
1.3 ฉีดตามโปรแกรม	3	2.4
ครบทุกตัวตามโปรแกรม	1	0.8
ไม่เคยครบ	2	1.6
2. การกำจัดพยาธิภายนอก*		
2.1 ฉีดยาถ่ายพยาธิ	15	11.8
ทุก 1 เดือน	1	0.8
ทุก 3 เดือน	4	3.1
ทุก 4 เดือน	1	0.8
ทุก 6 เดือน	9	7.1
2.2 พ่นยาที่ตัวสัตว์	6	4.7
ทุก 1 เดือน	3	2.4
ทุก 4 เดือน	1	0.8
ทุก 6 เดือน	2	1.6
2.3 ไม่เคยทำ	107	84.2

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การกำจัดพยาธิภายใน*		
3.1 ฉีดถ่ายพยาธิ	11	8.7
ทุก 1 เดือน	2	1.6
ทุก 3 เดือน	2	1.6
ทุก 6 เดือน	7	5.5
3.2 กรอกถ่ายพยาธิ	17	13.4
ทุก 1 เดือน	3	2.4
ทุก 3 เดือน	3	2.4
ทุก 6 เดือน	6	4.7
ทุก 8 เดือน	2	1.6
ทุกปี	3	2.4
4. การป่วยที่สำคัญของแพะในปี 2550*		
4.1 โรคท้องเสีย	42	33.1
4.2 โรคพยาธิ	14	11.0
4.3 โรคปอดบวม	10	7.9
4.4 โรคเต้านมอักเสบ	5	4.0
4.5 โรคผิวหนัง	6	4.7
4.6 โรคปากเท้าเปื่อย	4	3.1
4.7 โรคเจ็บตา	2	1.6
4.8 โรคท้องอืด	13	10.2
4.9 ไม่มีโรค	48	37.8

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.7.1 การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย เกษตรกรส่วนมาก (ร้อยละ 83.5) ไม่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคปาก และเท้าเปื่อยให้แพะ รองลงมา (ร้อยละ 14.2) ฉีดวัคซีนเป็นบางครั้ง และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 2.4) ฉีดตามโปรแกรม

2.7.2 การกำจัดพยาธิภายนอก เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.2) ไม่เคยมีการกำจัดพยาธิภายนอก รองลงมา (ร้อยละ 11.8) ใช้วิธีฉีดยาถ่ายพยาธิเฉลี่ยทุก 4.73 เดือน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 4.7) ใช้วิธีพ่นยาที่ตัวสัตว์เฉลี่ยทุก 3.17 เดือน

2.7.3 การกำจัดพยาธิภายใน เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.7) ไม่เคยมีการกำจัดพยาธิภายใน รองลงมา (ร้อยละ 13.4) ใช้วิธีกรอกยาถ่ายพยาธิสัตว์เฉลี่ยทุก 5.88 เดือน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 8.7) ใช้วิธีฉีดยาถ่ายพยาธิเฉลี่ยทุก 4.55 เดือน

2.7.4 สาเหตุการป่วยของแพะในปี 2550 เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 37.8) ตอบว่า แพะไม่มีโรค รองลงมา (ร้อยละ 33.1) ระบุว่าแพะเป็นโรคท้องเสีย โรคอื่นๆ ที่เกษตรกรระบุว่าแพะป่วย ได้แก่ โรคพยาธิ โรคท้องอืด โรคปอดบวม โรคผิวหนัง โรคเดินมอ๊กเสบ โรคปากเท้าเปื่อย และโรคเจ็บตา

2.8 การขยายพันธุ์แพะ

การขยายพันธุ์ ประกอบด้วย การคัดเลือกพันธุ์ การผสมพันธุ์ และอัตราการผสมติด

ตารางที่ 4.14 การคัดเลือกพันธุ์ การผสมพันธุ์ และอัตราการผสมติด

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การคัดเลือกพันธุ์แพะ*		
1.1 ไม่มีการจัดการ	108	85.0
1.2 คัดเลือกแพะที่มีลักษณะไม่ดีขาย	17	13.4
1.3 ตอนแพะเพศผู้ที่มีลักษณะไม่ดี	5	3.9
2. การผสมพันธุ์*		
2.1 ไม่มีการจัดการ ปลอ่ยให้ผสมพันธุ์กันเองในฝูง	111	87.4
2.2 จูงพ่อพันธุ์และ/หรือแม่พันธุ์ไปผสม	17	13.4
2.3 ใช้วิธีผสมเทียมโดยรับบริการจากสัตวแพทย์	2	1.6

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อัตราการผสมติด*		
3.1 ไม่ทราบ	111	87.4
3.2 ผสมพันธุ์ติดภายในครั้งเดียว	1	0.8
3.3 ต้องทำการผสมซ้ำ	15	11.8
ประมาณ 1 – 2 ครั้ง	3	2.4
ประมาณ 2 – 3 ครั้ง	8	6.3
ประมาณ 3 – 4 ครั้ง	4	3.1

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.8.1 การผสมพันธุ์ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.4) ไม่มีการจัดการ ปลอ่ยให้ผสมพันธุ์กันเองในฝูง รองลงมา (ร้อยละ 13.4) จูงพ่อพันธุ์และ / หรือแม่พันธุ์ไปผสม และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 1.6) ใช้วิธีผสมเทียม โดยขอรับบริการจากสัตวแพทย์

2.8.2 การคัดเลือกพ่อพันธุ์แม่ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.0) ไม่มีการจัดการ รองลงมา (ร้อยละ 13.4) คัดเลือกแพะที่มีลักษณะไม่ดีขาย และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 3.9) ตอนแพะเพศผู้ที่มีลักษณะไม่ดี

2.8.3 อัตราการผสมพันธุ์ติด เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.4) ไม่ทราบอัตราการผสมติด เพราะไม่มีการจัดการปลอ่ยให้ผสมพันธุ์กันเองในฝูง ที่เหลือ (ร้อยละ 11.8) ตอบว่า ต้องทำการผสมซ้ำ เกษตรกรที่มีการจัดการผสมพันธุ์เพียงรายเดียว (ร้อยละ 0.8) ที่ตอบว่า ผสมพันธุ์ติดภายในครั้งเดียว

2.9 การดูแลแพะท้องและลูกแพะเมื่อคลอด

ตารางที่ 4.15 การดูแลแพะท้อง และลูกแพะเมื่อคลอด

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การปฏิบัติเมื่อแพะตั้งท้อง		
1.1 แยกออกจากฝูงทุกตัว	17	13.4
1.2 แยกออกจากฝูงบางตัว	11	8.7
1.3 ไม่เคยแยกออกจากฝูง	99	78.0
2. ลูกแพะเมื่อคลอด		
2.1 ตัดสายสะดือลูกแพะทุกตัว	9	7.1
2.2 ตัดสายสะดือลูกแพะบางตัว	15	11.8
2.3 ไม่เคยตัดสายสะดือลูกแพะ	103	81.1

จากการศึกษาตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาปรากฏว่า

2.9.1 การปฏิบัติเมื่อแพะตั้งท้อง เกษตรกรมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.0) ไม่เคยแยกแพะตั้งท้องออกจากฝูง รองลงมา (ร้อยละ 13.4) ทำการแยกแพะตั้งท้องออกจากฝูงทุกตัว และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 8.7) แยกแพะตั้งท้องออกจากฝูงเป็นบางตัว

2.9.2 การปฏิบัติเมื่อลูกแพะคลอด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) ไม่เคยตัดสายสะดือลูกแพะเกิดใหม่ รองลงมา (ร้อยละ 11.8) ทำการตัดสายสะดือลูกแพะเกิดใหม่บางตัว และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 7.1) ทำการตัดสายสะดือลูกแพะเกิดใหม่ทุกตัว

3. การตลาดแพะเนื้อของเกษตรกร

การศึกษากการตลาดแพะเนื้อของเกษตรกรในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับลักษณะการจำหน่ายแพะเนื้อของเกษตรกร วิธีการจำหน่ายแพะเนื้อ การกำหนดราคา วิธีการตกลงราคา และวิธีการชำระเงิน และหน่วยงานที่เข้ามาช่วยส่งเสริมการจำหน่ายแพะเนื้อ มีผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.16 ลักษณะการตลาดแพะเนื้อของเกษตรกร

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะการจำหน่ายแพะเนื้อ*		
1.1 จำหน่ายตรงให้แก่เพื่อนเกษตรกรนำไปบริโภค	81	63.8
1.2 จำหน่ายตรงให้แก่เพื่อนเกษตรกรนำไปเลี้ยงต่อ	78	61.4
1.3 จำหน่ายตรงให้ชาวมุสลิมนำไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	74	58.3
1.4 จำหน่ายให้พ่อค้าในท้องถิ่น	78	61.4
2. วิธีการจำหน่ายแพะเนื้อ*		
2.1 จำหน่ายแพะมีชีวิตราคาเหมาเป็นตัว เฉลี่ยตัวละ 2,500 บาท	127	100.0
2.2 จำหน่ายแพะมีชีวิตโดยวิธีการชั่งน้ำหนักเฉลี่ย กก.ละ 120 บาท	127	100.0
3. ผู้กำหนดราคาการขาย		
3.1 ผู้ขายกำหนดราคา	127	100.0
4. วิธีการตกลงราคา		
4.1 ไม่มีการตกลงราคาล่วงหน้า	127	100.0
5. วิธีการชำระเงิน		
5.1 เป็นเงินสด	127	100.0

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 127		
รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. หน่วยงานที่เข้ามาช่วยส่งเสริมการจำหน่ายแพะเนื้อ		
6.1 มี		
ปศุสัตว์อำเภอ จัดตั้งตลาดซื้อขายแพะระดับอำเภอ	127	100.0
พาณิชย์จังหวัด จัดตั้งตลาดซื้อขายแพะระดับจังหวัด	127	100.0

หมายเหตุ : * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาปรากฏว่า

3.1 ลักษณะการจำหน่ายแพะเนื้อ เกษตรกรเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.8)

จำหน่ายตรงให้แก่เพื่อนเกษตรกรนำไปบริโภค รองลงมา (ร้อยละ 61.4 เท่ากัน) มีจำนวน 2 กลุ่ม คือ จำหน่ายตรงให้แก่เพื่อนเกษตรกรนำไปเลี้ยงต่อ และจำหน่ายให้พ่อค้าในท้องถิ่น เกษตรกรมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 58.3) ที่จำหน่ายตรงให้ชาวมุสลิมนำไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

3.2 วิธีการจำหน่ายแพะเนื้อ พบว่า ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม 2550 เกษตรกรแบ่งเป็นสองกลุ่มเท่าๆ กัน (ร้อยละ 100.0) ใช้วิธีจำหน่ายแพะมีชีวิตราคาเหมาเป็นตัว เฉลี่ยตัวละ 2,500 บาท และจำหน่ายแพะมีชีวิตโดยวิธีการชั่งน้ำหนักเฉลี่ยกิโลกรัมละ 120 บาท

3.3 การกำหนดราคา พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) เป็นผู้กำหนดราคา โดยไม่มีการตกลงราคาล่วงหน้า และใช้การชั่งเงินกันเป็นเงินสด

3.4 หน่วยงานที่เข้ามาช่วยส่งเสริมการจำหน่ายแพะเนื้อ มีหน่วยงานเข้ามาช่วยส่งเสริมการจำหน่ายแพะเนื้อให้กับเกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) โดยปศุสัตว์อำเภอจัดตั้งตลาดซื้อขายแพะระดับอำเภอ และพาณิชย์จังหวัดจัดตั้งตลาดซื้อขายแพะระดับจังหวัด

4. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร

4.1 ปัญหาอุปสรรคในการผลิตแพะ

เกษตรกรผู้ผลิตแพะในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา มีปัญหาการผลิตแพะต่างกันไป โดยแบ่งเป็น ปัญหาด้านการผลิตแพะ ปัญหาด้านพันธุ์สัตว์ ปัญหาด้านอาหารสัตว์ ปัญหาด้านโรคระบาดสัตว์ และปัญหาด้านการตลาด ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.17 ปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร

n = 127		
สภาพปัญหา /อุปสรรค	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านการผลิตแพะ		
1.1 สภาพพื้นที่ที่ใช้ผลิตแพะไม่เหมาะสม	28	22.0
1.2 จำนวนพื้นที่ส่วนตัวที่ใช้ผลิตแพะไม่เพียงพอ	24	18.9
1.3 จำนวนแรงงานที่ใช้ผลิตแพะไม่เพียงพอ	11	8.7
1.4 เงินทุนในการดำเนินการไม่เพียงพอ	19	15.0
2. ด้านพันธุ์สัตว์		
2.1 พ่อพันธุ์ราคาสูง	39	30.7
2.2 แม่พันธุ์ราคาสูง	39	30.7
2.3 ปัญหาการผสมติดยาก/หรือผสมไม่ติด	23	18.1
2.4 ขาดความรู้เรื่องการผสมพันธุ์แพะ	31	24.4
2.5 การขอรับการผสมเทียม	20	15.7
2.6 การปล่อยผสมเอง	1	0.8
3. ด้านอาหารสัตว์		
3.1 ทำเลเลี้ยงสัตว์/ทุ่งหญ้าสาธารณะมีน้อย	29	22.8
3.2 อาหารหยาบที่ใช้เลี้ยงแพะไม่เพียงพอ	27	21.3
3.3 อาหารหยาบคุณภาพไม่ดี	30	23.6
3.4 อาหารข้นมีราคาแพง	32	25.2
3.5 แร่ธาตุราคาแพง	32	25.2
3.6 แร่ธาตุหาซื้อยาก	19	15.0

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

n = 127		
สภาพปัญหา /อุปสรรค	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. ปัญหาด้านโรคระบาดสัตว์		
4.1 ช่วงเวลาการให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาด ไม่เหมาะสม	21	16.5
4.2 แพะป่วยเป็นโรคปากและเท้าเปื่อย	29	22.8
4.3 แพะป่วยเป็นโรคแท้งติดต่อ	8	6.3
4.4 แพะป่วยเป็นโรคพยาธิภายนอก	26	20.5
4.5 แพะป่วยเป็นโรคพยาธิภายใน	27	21.3
4.6 แพะป่วยเป็นโรคท้องเสีย	48	37.8
4.7 แพะป่วยเป็นโรคปอดบวม	18	14.2
4.8 แพะป่วยเป็นโรคผิวหนัง	4	3.1
5. ปัญหาด้านการตลาด		
5.1 ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดมีน้อย	76	59.8
5.2 ราคาแพะเนื้อไม่แน่นอน	25	19.7
5.3 ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้า	15	11.8
5.4 มาตรฐานการรับซื้อแพะเนื้อไม่แน่นอน	19	15.0
5.5 แหล่งจำหน่ายแพะเนื้อมีน้อย	16	12.6
5.6 ค่าใบสัญญาซื้อขายแพะเนื้อมีราคาแพง	12	9.4

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาปรากฏว่า

4.1.1 ปัญหาด้านการผลิตแพะ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาสูงสุดด้านการผลิตแพะ คือ สภาพพื้นที่ที่ใช้ผลิตแพะไม่เหมาะสม (ร้อยละ 22.0) รองลงมาคือ จำนวนพื้นที่ส่วนตัวที่ใช้ผลิตแพะไม่เพียงพอ (ร้อยละ 18.9) สำหรับปัญหาที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ จำนวนแรงงานที่ใช้ผลิตไม่เพียงพอ (ร้อยละ 8.7) ตามลำดับ โดยเฉลี่ยในภาพรวมปัญหาด้านการผลิตแพะมีค่า (ร้อยละ 16.1)

4.1.2 ปัญหาด้านพันธุ์สัตว์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับปัญหาด้านพันธุ์สัตว์ คือ พ่อพันธุ์ราคาสูง และแม่พันธุ์ราคาสูง (ร้อยละ 30.7) รองลงมามีปัญหาขาดความรู้เรื่องการผสมพันธุ์แพะ (ร้อยละ 24.4) ปัญหาการผสมติดยาก/หรือผสมไม่ติด (ร้อยละ 18.1) การขอรับการผสมเทียม (ร้อยละ 15.7) และมีปัญหาน้อยที่สุด คือ การปล่อยผสมเอง (ร้อยละ 0.8) ตามลำดับ โดยเฉลี่ยในภาพรวมปัญหาด้านพันธุ์สัตว์มีค่า (ร้อยละ 20.1)

4.1.3 ปัญหาด้านอาหารสัตว์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับปัญหาด้านอาหารสัตว์จำนวน 2 รายการ คือ อาหารข้นมีราคาแพง และแร่ธาตุราคาแพงเท่ากัน (ร้อยละ 25.2) รองลงมา คือ อาหารหยาบคุณภาพไม่ดี (ร้อยละ 23.6) ทำเลเลี้ยงสัตว์/ทุ่งหญ้าสาธารณะมีน้อย (ร้อยละ 22.8) อาหารหยาบที่ใช้เลี้ยงแพะไม่เพียงพอ (ร้อยละ 21.3) และแร่ธาตุหายาก (ร้อยละ 15.0) ตามลำดับ โดยเฉลี่ยในภาพรวมปัญหาด้านอาหารสัตว์มีค่า (ร้อยละ 22)

4.1.4 ปัญหาด้านโรคระบาดสัตว์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับปัญหาด้านโรคระบาดสัตว์ คือ แพะป่วยเป็นโรคท้องเสีย (ร้อยละ 37.8) รองลงมา คือ แพะป่วยเป็นโรคปากและเท้าเปื่อย (ร้อยละ 22.8) แพะป่วยเป็นโรคพยาธิภายใน (ร้อยละ 21.3) แพะป่วยเป็นโรคพยาธิภายนอก (ร้อยละ 20.5) ช่วงเวลาการให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดไม่เหมาะสม (ร้อยละ 16.5) แพะป่วยเป็นโรคปอดบวม (ร้อยละ 14.2) แพะป่วยเป็นโรคแท้งน้ำคุดต่อ (ร้อยละ 6.3) และแพะป่วยเป็นโรคผิวหนัง (ร้อยละ 3.1) ตามลำดับ โดยเฉลี่ยในภาพรวมปัญหาด้านโรคระบาดสัตว์มีค่า (ร้อยละ 17.8)

4.1.5 ปัญหาด้านการตลาด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับปัญหาด้านการตลาด คือ ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดมีน้อย (ร้อยละ 59.8) รองลงมา ราคาแพะเนื้อไม่แน่นอน (ร้อยละ 19.7) มาตรฐานการรับซื้อแพะเนื้อไม่แน่นอน (ร้อยละ 15.0) แหล่งจำหน่ายแพะเนื้อมีน้อย (ร้อยละ 12.6) ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้า (ร้อยละ 11.8) และค่าใบสัญญาซื้อขายแพะเนื้อมีราคาแพง (ร้อยละ 9.4) ตามลำดับ โดยเฉลี่ยในภาพรวมปัญหาด้านการตลาดมีค่า (ร้อยละ 21.4)

4.2 ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตแพะ และการตลาดแพะ

n = 127		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านการผลิตแพะ		
1.1 ต้องการให้มีโครงการผลิตแพะหนึ่งครัวเรือน	8	8.3
1.2 ต้องการให้ภาครัฐจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะ	10	10.3
1.3 จัดหาพื้นที่สาธารณะสำหรับการผลิตแพะ	3	3.1
2. ด้านพันธุ์สัตว์		
2.1 ต้องการให้มีกลุ่มสาธิตการผลิตแพะ	6	6.2
2.2 จัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับซื้อพันธุ์แพะ	20	20.6
2.3 ต้องการให้พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์มีราคาถูกลง	15	15.5
3. ด้านอาหารสัตว์		
3.1 มีปัญหาหญ้าสดเฉพาะฤดูกาล	7	7.2
4. ด้านโรคระบาด		
4.1 ต้องการให้กรมปศุสัตว์ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแพะ	12	12.4
4.2 ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มาให้บริการฉีดวัคซีนตามโปรแกรม	16	16.5

จากตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตเนื้อแพะของเกษตรกรในอำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการผลิตแพะ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 10.3) ต้องการให้ภาครัฐจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตแพะ รองลงมา (ร้อยละ 8.3) ต้องการให้มีโครงการผลิตแพะหนึ่งครัวเรือน และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 3.1) จัดหาพื้นที่สาธารณะสำหรับการผลิตแพะ

2. ด้านพันธุ์สัตว์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 20.6) จัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับซื้อพันธุ์แพะ รองลงมา (ร้อยละ 15.5) ต้องการให้พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์มีราคาถูกลง และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 6.2) ต้องการให้มีกลุ่มสาธิตการผลิตแพะ

3. ด้านอาหารสัตว์ พบว่า เกษตรกร (ร้อยละ 7.2) มีปัญหาเฉพาะฤดูกาล

4. ด้านโรคระบาด เกษตรกร (ร้อยละ 16.5) ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มาให้บริการ
ทุกเดือน และรองลงมา (ร้อยละ 12.4) ต้องการให้กรมปศุสัตว์ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ
แพะ